

Lieta C-20/09

Eiropas Komisija

pret

Portugāles Republiku

Valsts pienākumu neizpilde – Prasības pieņemšana – Kapitāla brīva aprīte – EKL 56. pants – EEZ I-guma 40. pants – Valsts parīdzmes – Preferenciāls nodokļu režīms – Pamatojums – Krāpšanas apkarošana nodokļu jomā – Cīņa pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi – Pirmstiesas procedūra – Brīdinājums – Strīda priekšmeta noteikšana – Argumentāts atzinums – Detalizēts iebildumu izklāsts*

(EKL 226. pants)

2. *Prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi – Pamatotības pārbaude Tiesā – Vārā emamais stāvoklis – Stāvoklis argumentātajā atzinumā noteiktā termiā beigās*

(EKL 226. panta otrā daā)

3. *Kapitāla brīva aprīte – Ierobežojumi – Nodokļu tiesību akti*

(EKL 56. pants; EEZ I-guma 40. pants)

1. Lai gan pirmstiesas procedūras par pienākumu neizpildi ietvaros argumentātajā atzinumā ir jābūt ietvertam loāiskam un detalizētam to iemeslu izklāstam, kuru dāā Komisija uzskata, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi kādu no pienākumiem, ko tai uzliek L-gums, brīdinājuma vāstule nevar tikt pakāuta tikpat stingrām precizitātes prasībām kā argumentātais atzinums, jo tajā var ietvert tikai āsu iebildumu izklāstu. Tāāad nekas neliedz Komisijai argumentātajā atzinumā konkretizēt iebildumus, kurus tā jau ir izvirzījusi vispārīgā veidā brīdinājuma vāstulā.

(sal. ar 17. un 20. punktu)

2. Pienākuma neizpildes esamāba ir jāvārtā atkarībā no situācijas dalībvalstā, kāda tā bija argumentātajā atzinumā noteiktā termiā beigās. Tādējādi nav zaudējusi priekšmetu prasība sakarā ar valsts pienākumu neizpildi par pagaidu režīmu aktāvu legalizāšanai nodokļu mārāiem, kurš vairs nav spēkā pēc argumentātajā atzinumā noteiktā datuma beigām, tāu kura iedarbāba turpinās šajā datumā, kas ir atbilstošais datums, lai novārtātu šās prasības pieņemābu.

(sal. ar 31., 33., 34. un 42. punktu)

3. EKL 56. pantā un L-guma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) 40. pantā paredzētos pienākumus nav izpildījusi dalībvalsts, kura saistībā ar āpašu kārtābu aktāvu, kas neatradās valsts teritorijā, legalizāšanai nodokļu mārāiem paredz preferenciālu nodokļu režīmu tikai attiecībā uz šās dalībvalsts emitātajām valsts parīdzmām.

Tādi mārāi kā krāpšanas apkarošana nodokļu jomā un cīņa pret izvairīšanos no nodokļu

Ēmot v?r? rakstveida procesu un 2010. gada 11. maija tiesas s?di,
noklaus?jusies Ēener?ladvok?ta secin?jumus 2010. gada 17. j?nija tiesas s?d?,
pasludina Őo spriedumu.

Spriedums

1 Sav? pras?bas pieteikum? Eiropas Kopienu Komisija ir l?gusi Tiesu atz?t, ka akt?vu legaliz?šanai nodok?u m?r?iem, kas noteikta ar 2005. gada 29. j?lija Likumu Nr. 39?A/2005 (*Di?rio da Rep?blica I*, S?rija A, Nr. 145, 2005. gada 29. j?lijs), paredzot preferenci?lu nodok?u re?mu tikai attiec?b? uz Portug?les valsts emit?taj?m valsts par?dz?m?m, Portug?les Republika nav izpild?jusi EKL 56. pant? un 1992. gada 2. maija L?guma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpm?k tekst? – “EEZ l?gums”) 40. pant? paredz?tos pien?kumus.

AtbilstoŐs ties?bu normas

EEZ l?gums

2 EEZ l?guma 40. pant? ir noteikts:

“Ő? l?guma ietvaros ir aizliegti ierobe?ojumi starp L?gumsl?dz?j?m Pus?m attiec?b? uz t?da kapit?la apriti, kurŐ pieder person?m, kas dz?vo [Eiropas Kopienas] dal?bvalst?s vai [Eiropas Br?v?s tirdzniec?bas asoci?cijas (EBTA)] valst?s, k? ar? diskrimin?cija puŐu pilson?bas, dz?ves vietas vai Ő? kapit?la ieguld?juma vietas d??. Ő? l?guma XII pielikum? ir iek?auti noteikumi Ő? panta ievieŐanai.”

3 Min?taj? XII pielikum? ar nosaukumu “Kapit?la br?va aprite” ir atsauce uz Padomes 1988. gada 24. j?nija Direkt?vu 88/361/EEK par L?guma 67. panta [panta atcelts ar Amsterdamas l?gumu] ?stenoŐanu (OV L 178, 5. lpp.).

Valsts ties?bas

4 ĒpaŐ? k?rt?ba akt?vu, kas 2004. gada 31. decembr? neatrad?s Portug?les teritorij?, legaliz?šanai nodok?u m?r?iem (“regime excepcional de regulariza?o tribut?ria de elementos patrimoniais que n?o se encontrem no territ?rio portugu?s em 31 de Dezembro de 2004”, turpm?k tekst? – “*RERF*”) tika ieviesta ar Likumu Nr. 39?A/2005.

5 *RERF* 1. pant? ir noteikts:

“*RERF* ir piem?rojams akt?vjiem, kas 2004. gada 31. decembr? neatrad?s Portug?les teritorij? un kas sast?v no noguld?jumiem, noguld?juma sertifik?tiem, v?rtspap?riem un citiem finanŐu instrumentiem, tostarp dz?v?bas apdroŐin?Őanas polis?m, kas ir saist?tas ar invest?ciju fondiem un dz?v?bas apdroŐin?Őanas poliŐu kapit?la izpirkŐanu.”

6 Saska?? ar *RERF* 2. panta 1. punktu *RERF* ir piem?rojams fizisk?m person?m, kur?m pieder 1. pant? nor?d?tie akt?vu veidi.

7 *RERF* 2. panta 2. punkt? ir noteikts:

“AtbilstoŐi Őim re?mam nodok?u maks?t?jiem ir:

a) j?iesniedz 5. pant? paredz?t? akt?vu legaliz?Őanas nodok?u m?r?iem deklar?cija;

b) j?veic maks?jums, kas atbilst likmei 5 % apm?r? no 1. punkt? min?taj? deklar?cij? deklar?to akt?vu veidu v?rt?bas.”

8 *RERF* 5. pant? ir noteikts:

“1. 2. panta 2. punkta a) apakšpunkt? min?tajai akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijai ir j?atbilst Finanšu ministrijas izstr?d?tajam modelim, un tai ir j?b?t pievienotiem dokumentiem, kas apliecina ?pašumties?bas uz akt?viem un deklar?cij? min?to akt?vu noguld?jumu vai re?istr?ciju.

2. Akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cija l?dz 2005. gada 16. decembrim ir j?iesniedz *Banco de Portugal* vai jebkur? cit? Portug?l? re?istr?t? bank?.

3. 2. panta 2. punkta b) apakšpunkt? paredz?tais maks?jums ir j?veic [š? panta] 2. punkt? min?taj?s iest?d?s vienlaikus ar [iepriekš min?t?] 2. [panta] 2. punkta a) apakšpunkt? paredz?to deklar?cijas iesniegšanu vai ar? n?kamo 10 darbdienu laik?, kuras skaita, s?kot no dienas, kad ir sa?emta min?t? deklar?cija.

4. Bankas iest?de, kur? veic š?s darb?bas, deklar?cijas iesniedz?jam veicot maks?jumu, izsniedz standarta dokumentu, ar kuru apliecina deklar?cijas iesniegšanu un attiec?go maks?jumu.

5. Šaj? likum? veikto akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?ciju nek?di nevar izmantot par nor?di vai elementu, ko ?em v?r? jebk?d? nodok?u tiesved?b?, krimin?lproces? vai tiesved?b? par jebk?du citu p?rk?pumu, jo bank?m, kas sniedz šo pakalpojumu, ir pien?kums garant?t t?m sniegt?s inform?cijas nosl?pumu.

6. Tajos gad?jumos, kad deklar?ciju neiesniedz un maks?jumu neveic tieši *Banco de Portugal*, cit?m šo pakalpojumu sniedzošaj?m bank?m min?t? deklar?cija un izsniegt? apliecin?juma dokumenta kopija ir j?nodod *Banco de Portugal* 10 darbdienu laik? p?c deklar?cijas iesniegšanas.

7. 6. punkt? paredz?taj? gad?jum? pakalpojumu sniedzošajai bankai ir j?p?rskaita sa?emtais maks?jums *Banco de Portugal* 10 darbdienu laik? p?c attiec?g? maks?juma izdar?šanas.”

9 *RERF* 6. pant? ir noteikts:

“1. Ja visi vai daži no akt?viem, kuri ir min?ti legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cij?, ir Portug?les valsts par?dz?mes, tad attiec?b? uz š?diem akt?viem 2. panta 2. punkta b) apakšpunkt? min?t? maks?juma likme tiek samazin?ta uz pusi.

2. Iepriekš?j? punkt? noteiktais likmes samazin?jums ir piem?rojams ar? citiem akt?vu veidiem, ja tiem atbilstoš? v?rt?ba ir p?rieguld?ta Portug?les valsts par?dz?m?s v?l?kais l?dz akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanai.

3. Ja p?rieguld?jums ir da??js, tad likmes samazin?jums attiecas tikai uz to v?rtspap?ru v?rt?bas da?u, kura ir p?rieguld?ta.

4. Portug?les valsts par?dz?m?m, kur?m piem?ro šaj? pant? min?to rež?mu, ir j?paliek deklar?t?ja ?pašum? vismaz tr?s gadus, skaitot no akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanas dienas un neatkar?gi no dienas, kur? šie v?rtspap?ri ir ieg?ti.

5. Ja nav iev?rots iepriekš?j? punkt? paredz?tais minim?lais periods, kur? šiem v?rtspap?riem ir j?atrodas deklar?t?ja ?pašum?, rodas pien?kums atl?dzin?t starp?bu no summas, kas rastos,

piemērojot 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā noteikto likmi, kam pieskaita atbilstošus kompensācijas procentus, kas ir palielināti par 5 %.”

Pirmstiesas procedūra

10 Pēc sēdzes sasaušanas Komisija 2005. gada 19. decembrī nosūtīja Portugāles Republikai brīdinājuma vāstuli, uzskatot, ka šī dalībvalsts nav izpildījusi EKL 56. pantā un EEZ līguma 40. pantā paredzētos pienākumus, ciktāl tā *RERF* ir piemērojusi izdevīgāku likmi tādā aktīvu legalizācijai, kas ir Portugāles valsts parādzes, vai tādā aktīvu vērtībai, kas ir pārieguldīti šādos vērtspapīros, vāļkais līdz aktīvu legalizācijas nodokļu mērķiem deklarācijas iesniegšanai (turpmāk tekstā – “strādus režīms”).

11 2006. gada 27. februārī vāstulī Portugāles Republika izvirzīja sūkotnāju jautājumu saistībā *RERF* darbības beigšanas. Šī dalībvalsts paskaidroja, ka, ņemot vērā *RERF* un tādā – strādus režīma – darbības beigšanas un tās neatjaunošanu, ir jāuzskata, ka ir zudis brīdinājuma priekšmets, jo tiesību normas, kas bija apgalvotās pienākumu neizpildes pamatā, vairs nepastāv. Attiecībā uz lietas būtību šī dalībvalsts uzskatīja, ka šāji lietā nevar konstatēt nekādu neatbilstību Savienības tiesībām un ka jebkurā gadījumā strādus režīms ir pamatots ar Savienības tiesības atzītām vispārīgām interesēm, tostarp krāpšanas apkarošanu nodokļu jomā un cēļu pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

12 Tā kā Komisiju šīda atbilde neapmierināja, tādēļ 2007. gada 11. maijā nosūtīja Portugāles Republikai argumentātu atzinumu, kurā tās apstrīdēja sūkotnājo jautājuma par *RERF* darbības beigšanas atbilstību šāji lietā un pārmeta šai dalībvalstij, ka tā ir noteikusi preferenciālu nodokļu režīmu tikai attiecībā uz šīs dalībvalsts emitētajām valsts parādzes. Komisija aicināja Portugāles Republiku veikt nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu šī atzinuma prasības divu mēnešu laikā no tās sasaušanas brīža.

13 Tā kā Portugāles Republika savā atbildē uz iepriekš minēto argumentātu atzinumu saglabāja savu iepriekšējo nostāju, Komisija nolēma celt šo prasību.

Par prasību

Par pieņemamību

14 Portugāles Republika uzskata, ka Komisijas celtā prasība ir nepieņemama divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, pastāv neatbilstība starp attiecīgā iepriekš šī sprieduma 10. un 12. punktā minēto brīdinājuma vāstuli un argumentātu atzinumu. Otrkārt, tās kā *RERF* un tādā strādus režīms vairs nav spēkā, tad minētajai prasībai vairs neesot priekšmets.

Par iebildi par nepieņemamību neatbilstības starp brīdinājuma vāstuli un argumentātu atzinumu dēļ

– Lietas dalībnieku argumenti

15 Portugāles Republika apgalvo, ka Komisija tikai argumentējot atzinumu, kas tika nosūtīts 2007. gada 11. maijā, t.i., pēc strīdus režīma beigšanās 2005. gadā, esot paskaidrojusi, ka par apgalvoto pienākumu neizpildi ir uzskatāms preferenciālais režīms, ko piemēro Portugāles valsts parādēm nevis salīdzinājums ar citu veidu aktīviem, kā tas esot ticis norādīts 2005. gada 19. decembrī nosūtītajā brīdinājumā vāstulā, bet gan tikai salīdzinājums ar citu dabavā un EEZ līguma dabavā valsts parādēm. Līdz ar to pienākumu neizpildes priekšmets, kas ir identificēts argumentējot atzinumu, neatbilst tam pienākumu neizpildes priekšmetam, kurš ir aprakstīts brīdinājumā vāstulā.

16 Komisija savukārt uzskata, ka attiecībā uz apgalvoto pienākumu neizpildes priekšmetu starp iepriekš minēto brīdinājuma vāstuli un argumentēto atzinumu nav nekādas neatbilstības. Komisija argumentējot atzinumu esot precizējusi savu iebildumu pēc Portugāles Republikas izvirzītajiem argumentiem tās atbildē uz šo brīdinājuma vāstuli, taču ar argumentēto atzinumu nekādi nav grozīti brīdinājuma vāstulā izteiktie iebildumi. Šīs prasības galvenā iebilduma saturs noteikti esot bijis iekāps jau brīdinājuma vāstulā.

– Tiesas vārtējums

17 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka pirmstiesas procedūras mērķis, pirmkārt, ir dot attiecīgajai dabavātiesīj iespēju izpildīt savus pienākumus, kas izriet no Savienības tiesību, un otrkārt, spēkā efektīvi izvirzīt aizstāvības pamatus pret Komisijas izvirzītajiem iebildumiem (it īpaši skat. 2001. gada 10. maija spriedumu lietā C-152/98 Komisija/Nīderlande, *Recueil*, I-3463. lpp., 23. punkts; 2002. gada 5. novembra spriedumu lietā C-476/98 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-9855. lpp., 46. punkts, un 2008. gada 8. aprīļa spriedumu lietā C-337/05 Komisija/Itālija, Krājums, I-2173. lpp., 19. punkts).

18 Šīs procedūras likumā norise ir būtiska LESD ietvertā garantija ne vien attiecīgās dabavātiesības aizsardzībai, bet arī lai nodrošinātu, ka iespējamais tiesas process būs par skaidri definētu strīdu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 46. punkts, un 2008. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-442/06 Komisija/Itālija, Krājums, I-2413. lpp., 22. punkts).

19 No šī mērķa izriet, ka brīdinājuma vāstules uzdevums ir, pirmkārt, identificēt strīda priekšmetu un norādīt dabavātiesīj, kura ir aicināta iesniegt savus apsvērumus, visus iebildumus, lai tā varētu sagatavot savu aizstāvību, un, otrkārt, pirms vārstāšanās Tiesā kaut tai izpildīt savus pienākumus (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Vācija, 47. punkts, un iepriekš minēto 2008. gada 10. aprīļa spriedumu lietā Komisija/Itālija, 22. punkts).

20 Turklāt jāatgādina, ka, lai gan argumentējot atzinumu ir jābūt ietvertam loģiskam un detalizētam to iemeslu izklāstam, kuru dēļ Komisija uzskata, ka attiecīgā dabavātiesības nav izpildījusi kādu no pienākumiem, ko tai uzliek Līgums, brīdinājuma vāstule nevar tikt pakāuta tikpat stingrām precizitātes prasībām kā argumentētais atzinums, jo tajā var ietvert tikai šu iebildumu izklāstu. Tādēļ nekas neliedz Komisijai argumentējot atzinumu konkretizēt iebildumus, kurus tā jau ir izvirzījusi vispārīgā veidā brīdinājuma vāstulā (it īpaši skat. 1984. gada 31. janvāra spriedumu lietā 74/82 Komisija/Ārija, *Recueil*, 317. lpp., 20. punkts; 1985. gada 28. marta spriedumu lietā 274/83 Komisija/Itālija, *Recueil*, 1077. lpp., 21. punkts, un 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-358/01 Komisija/Spānija, *Recueil*, I-13145. lpp., 29. punkts).

21 Šajā lietā brīdinājuma vāstule jāva informēt Portugāles Republiku par tai adresētajiem iebildumiem un jāva tai nodrošināt savu aizstāvību. Tik tiešām brīdinājuma vāstulā Komisija salīdzināja preferenciālo režīmu, ko piemēro Portugāles valsts parādēm salīdzinājums ar visu veidu aktīviem, uz ko attiecās *RERF*, savukārt argumentējot atzinumu tā tikai salīdzināja minētos vārstāpārus ar citu dabavātiesību un EEZ līguma dabavātiesības parādēm. Tomēr,

k? uz to ar? nor?d?jis ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 21. punkt?, nevar noliegt, ka iepriekš min?tie akt?vu veidi ir plaš?ka kategorija nek? valsts par?dz?mes un taj? noteikti ietilpst ar? valsts par?dz?mes.

22 T?d?? Komisija argument?taj? atzinum? ir tikai preciz?jusi br?din?juma v?stul? izkl?st?tos iebildumus. Š?d? veid? Komisija ir identific?jusi priekšmetu str?d? par preferenci?lu rež?mu, ko piem?ro Portug?les valsts par?dz?m?m sal?dzin?jum? ar citu dal?bvalstu un EEZ l?guma dal?bvalstu valsts par?dz?m?m, un t? nav paplašin?jusi str?da priekšmetu (šaj? zi?? skat. 1999. gada 9. novembra spriedumu liet? C?365/97 Komisija/It?lija, *Recueil*, l?7773. lpp., 25. punkts, un p?c analo?ijas – 2006. gada 18. maija spriedumu liet? C?221/04 Komisija/Sp?nija, Kr?jums, l?4515. lpp., 33. punkts).

23 L?dz ar to iebilde par nepie?emam?bu neatbilst?bas starp br?din?juma v?stuli un argument?to atzinumu d??, uz ko ir nor?d?jusi Portug?les Republika, ir j?noraida.

Par iebildi par nepie?emam?bu pras?bas priekšmeta neesam?bas d??

– Lietas dal?bnieku argumenti

24 Portug?les Republika apgalvo, ka pras?ba ir nepie?emama, jo tai ir zudis priekšmets. *RERF* esot ticis piem?rots ?oti ?su br?di, un š?ds laika ierobežojums bija b?tisks ar šo rež?mu sasniedzamajam m?r?im, proti, rosin?t nodok?u maks?t?jus spont?ni legaliz?t savu nodok?u situ?ciju.

25 Pras?ba sakar? ar valsts pien?kumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam esot nepie?emama tad, ja no Savien?bas ties?b?m izrietošo pien?kumu p?rk?pums vairs nepast?v p?c argument?taj? atzinum? noteikt? termi?a beig?m. Šaj? liet? esot tieši š?da situ?cija, jo kopš 2005. gada beig?m vairs nepast?v iesp?ja piem?rot str?dus rež?mu. Min?t? rež?ma piem?rošana bija pak?auta nosac?jumam, ka tiek veikts legaliz?šanas nodok?u m?r?iem maks?jums, kurš atbilstoši *RERF* 5. panta 2. un 3. punktam bija j?veic 10 darbdienu laik? p?c akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanas, kura bija j?iesniedz v?l?kais l?dz 2005. gada 16. decembrim.

26 Šaj? gad?jum? neesot izveidojusies ilgstoša situ?cija. Liel?kas vai maz?kas summas piln?ga samaksa esot moment?ns notikums. Finansi?lais kait?jums person?m, kur?m netika piem?rots labv?l?g?ks nodok?u rež?ms, esot beidzies br?d?, kad ir veikts maks?jums atbilstoši *RERF* noteiktajai likmei. Tieši šis br?dis esot juridiski noz?m?gs, lai p?rbaud?tu, vai apgalvot? pien?kumu neizpilde bija beigusi rad?t visas savas sekas pirms argument?taj? atzinum? nor?d?t? termi?a beig?m.

27 Sava argumenta atbalstam Portug?les Republika tostarp atsaucas uz 2006. gada 4. maija sprieduma liet? C?508/03 Komisija/Apvienot? Karaliste (Kr?jums, l?3969. lpp.) 73. punktu, atbilstoši kuram pras?ba par pien?kumu neizpildi, kas vairs nepast?v argument?taj? atzinum? noteikt? termi?a beig?s, ir nepie?emama pras?bas priekšmeta tr?kuma d??.

28 Komisija turpret? uzskata, ka š? pras?ba ir pie?emama.

29 Komisija uzskata, ka Portug?les Republika nav apzin?ti p?rtraukusi apgalvoto pien?kumu neizpildi, lai atjaunotu tiesiskumu. *RERF* vairs neesot sp?k? t?d??, ka jau no t? piem?rošanas s?kuma un š? rež?ma veida d?? tas bija pagaidu rakstura. Valsts pien?kumu neizpildes proced?ru varot turpin?t, lai noteiktu, vai dal?bvalsts nav izpild?jusi tai uzliktos pien?kumus, pat tad, ja attiec?g? situ?cija vairs nepast?v, ja joproj?m ir lietder?gi turpin?t proced?ru. Komisija apgalvo, ka š? lietder?ba var saglab?ties it ?paši tad, ja pagaidu pas?kumam ir ilgstoša iedarb?ba. Personas, kur?m netika piem?rots labv?l?g?ks nodok?u rež?ms, turpinot atrasties nelabv?l?g?k? finansi?laj?

st?vokl?, sal?dzinot ar person?m, kam šis rež?ms tika piem?rots. Š? pas?kuma iedarb?ba ir ilgstoša t?d??, ka t? turpin?s, pat ja to no jauna nepiem?ro.

30 Tiesas s?d? Komisija piebilda, ka str?dus rež?ma ilgstošo iedarb?bu pier?da papildu elements, proti, Portug?les valsts emit?to valsts par?dz?mju ?pašniekiem, kuri v?las izmantot labv?l?g?ku legaliz?šanas likmi, kura ir noteikta ar *RERF*, *RERF* 6. panta 4. punkt? noteiktais pien?kums, atbilstoši kuram šiem v?rtspap?riem ir j?b?t to ?pašum? vismaz tr?s gadus, skaitot no akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanas.

– Tiesas v?rt?jums

31 Uzreiz ir j?atg?dina, ka atbilstoši past?v?gajai judikat?rai pien?kuma neizpildes esam?ba ir j?v?rt? atkar?b? no situ?cijas dal?bvalst?, k?da t? bija argument?taj? atzinum? noteikt? termi?a beig?s (it ?paši skat. 2005. gada 27. oktobra spriedumu liet? C?525/03 Komisija/It?lija, Kr?jums, I?9405. lpp., 14. punkts, un 2007. gada 6. decembra spriedumu liet? C?456/05 Komisija/V?cija, Kr?jums, I?10517. lpp., 15. punkts).

32 Šaj? liet? argument?taj? atzinum? Portug?les Republikai noteiktais termi?š min?t? atzinuma pras?bu izpildei beidz?s 2007. gada j?lij?.

33 L?dz ar to ir j?p?rbauda, vai str?dus rež?ma iedarb?ba turpin?j?s šaj? laika posm? (šaj? zi?? skat. iepriekš min?tos 2005. gada 27. oktobra spriedumu liet? Komisija/It?lija, 16. punkts; 2006. gada 18. maija spriedumu liet? Komisija/Sp?nija, 25. punkts, un 2007. gada 6. decembra spriedumu liet? Komisija/V?cija, 16. punkts).

34 Šaj? zi?? no *RERF* izriet, ka t? piem?rošana bija pak?auta nosac?jumam, ka tiek veikts legaliz?šanas nodok?u m?r?iem paredz?tais maks?jums, kam ir j?b?t veiktam 10 darbdienu laik? p?c akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanas. Atbilstoši *RERF* 5. panta 2. punktam š? deklar?cija bija j?iesniedz v?l?kais 2005. gada 16. decembr?.

35 Turkl?t ir svar?gi nor?d?t, ka nodok?u maks?t?jiem, kuru ?pašum? bija Portug?les valsts emit?t?s valsts par?dz?mes, kuri v?l?j?s izmantot preferenci?lu nodok?u rež?mu, atbilstoši *RERF* 6. panta 4. un 5. punktam šiem v?rtspap?riem bija j?b?t vi?u ?pašum? vismaz tr?s gadus, s?kot no akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanas br?ža, neatkar?gi no dienas, kur? šie v?rtspap?ri ir ieg?ti, pret?j? gad?jum? šiem nodok?u maks?t?jiem bija j?atl?dzina starp?ba starp summu, kas rastos, piem?rojot visp?r?jo legaliz?šanas likmi, un jau samaks?to summu p?c labv?l?g?k?s likmes, tai pieskaitot kompens?cijas procentus, kas ir palielin?ti par 5 %.

36 K? uz to ar? nor?d?jis ?ener?ladvok?ts savu secin?jumu 49. punkt?, preferenci?lais nodok?u rež?ms var?ja tikt piem?rots piln?b? tikai p?c tam, kad bija beidzies tr?s gadu termi?š, s?kot no akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cijas iesniegšanas, proti, agr?kais 2008. gada j?lija beig?s un v?l?kais 2008. gada 16. decembr?.

37 Ir j?piebilst, ka ar *RERF* 6. panta 5. punktu šai dal?bvalstij tika pieš?irta iesp?ja ar? p?c *RERF* piem?rošanas perioda beig?m piem?rot visp?r?jo 5 % likmi, pieskaitot kompens?cijas procentus, tiem nodok?u maks?t?jiem, kuri ir atsavin?juši Portug?les valsts emit?t?s valsts par?dz?mes, kuru tur?šana ?pašum? deva ties?bas piem?rot speci?lo likmi 2,5 % apm?r? *RERF* 6. panta 4. punkt? paredz?to tr?s gadu laik?. L?dz ar to Portug?les Republikai l?dz 2008. gada 16. decembrim bija iesp?ja piem?rot atš?ir?gu k?rt?bu attiec?b? uz tiem nodok?u maks?t?jiem, kuri atsavin?ja Portug?les valsts emit?t?s valsts par?dz?mes, sal?dzin?jum? ar tiem, kuri t?s saglab?ja sav? ?pašum?. T?tad ir j?konstat?, ka š? iesp?ja joproj?m past?v?ja, kad bija beidzies argument?taj? atzinum? noteikto pras?bu izpildes termi?š.

38 No t? izriet, ka str?dus rež?ma iedarb?ba turpin?j?s p?c argument?taj? atzinum? noteikt? termi?a beig?m.

39 Tiesas s?d? Portug?les Republika b?t?b? apgalvoja, ka Komisija tai nep?rmet, ka t? ir noteikusi pien?kumu tr?s gadus patur?t ?pašum? Portug?les valsts emit?t?s valsts par?dz?mes, kur?m var piem?rot preferenci?lu legaliz?šanas likmi, bet gan ka Komisija tai vien?gi prasa paplašin?t preferenci?lo rež?mu attiec?b? uz citu dal?bvalstu un EEZ l?guma dal?bvalstu emit?to valsts par?dz?mju ?pašniekiem. Ta?u, k? apgalvo atbild?t?ja dal?bvalsts, šis pien?kums attiec?gajiem nodok?u maks?t?jiem esot nevis priekšroc?ba, bet gan slogs.

40 Tom?r ir j?nor?da, ka šis Portug?les Republikas arguments neš?iet atbilstošs, lai noteiktu, vai str?dus rež?ma iedarb?ba turpin?j?s p?c argument?taj? atzinum? noteikt? termi?a beig?m.

41 Turkl?t ir j?atg?dina, ka Komisijas uzdevums ir p?c savas ierosmes un visp?r?gaj?s interes?s r?p?ties par to, lai dal?bvalstis piem?rotu Savien?bas ties?bas, un atkl?t iesp?jamu no t?m izrietošu pien?kumu neizpildi (skat. 2001. gada 1. febru?ra spriedumu liet? C?333/99 Komisija/Francija, *Recueil*, l?1025. lpp., 23. punkts, un 2005. gada 2. j?nija spriedumu liet? C?394/02 Komisija/Grie?ija, Kr?jums, l?4713. lpp., 15. punkts). Šaj? liet? Komisija vien?gi pamatoti l?dz Tiesu konstat?t, ka past?v apgalvot? pien?kumu neizpilde, t? aicina Portug?les Republiku p?rtraukt min?to pien?kumu neizpildi un t? neprasa, pret?ji š?s dal?bvalsts apgalvotajam, ?stenot konkr?tu r?c?bu, lai atjaunotu tiesiskumu p?c apgalvot? vienl?dz?gas attieksmes pien?kuma p?rk?puma.

42 ?emot v?r? visu iepriekš min?to un neesot vajadz?bai Tiesai lemt par Komisijas argumentu, atbilstoši kuram nodar?tais finansi?lais kait?jums person?m, kur?m netika piem?rots preferenci?ls nodok?u rež?ms, sal?dzin?jum? ar person?m, kur?m bija dota š?da iesp?ja, pats par sevi nor?da uz str?dus rež?ma ilgstošo iedarb?bu, ir j?konstat?, ka attiec?gaj? datum?, atbilstoši kuram ir j?nov?rt? š?s pras?bas pie?emam?ba, š? rež?ma iedarb?ba turpin?j?s, l?dz ar to iebilde par nepie?emam?bu pras?bas priekšmeta neesam?bas d?? ir j?noraida.

Par lietas b?t?bu

Lietas dal?bnieku argumenti

43 Komisija p?rmet Portug?les Republikai, ka, ar *RERF* piem?rojot preferenci?lu nodok?u rež?mu attiec?b? uz Portug?les valsts emit?taj?m valsts par?dz?m?m, t? ir p?rk?pusi EKL 56. pantu un EEZ l?guma 40. pantu.

44 Komisija nor?da, ka, piem?rojot *RERF* 2. un 6. pantu, 5 % likme, ko piem?ro akt?vu v?rt?bai, kura ir min?ta akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?jiem deklar?cij?, tika samazin?ta l?dz 2,5 % vai nu attiec?b? uz t?diem akt?vu k? Portug?les valsts par?dz?mes, vai ar? citiem akt?vu veidiem, ja tiem atbilstoš? v?rt?ba ir p?rieguld?ta Portug?les valsts par?dz?m?s v?l?kais l?dz iepriekš min?t?s deklar?cijas iesniegšanai.

45 Kaut ar? Komisija neapstr?d, ka valsts emit?t?m valsts par?dz?m?m var piem?rot preferenci?lu rež?mu, t? tom?r uzskata, ka zem?kas nodok?a likmes piem?rošana vien?gi legaliz?tajiem akt?vu, kas ir Portug?les valsts par?dz?mes, ir uzskat?ma par kapit?la br?vas aprites ierobežojumu, kas ir aizliegts EKL 56. pant?, t?d?? ka nodok?u maks?t?ji, kuriem var?ja tikt piem?rots *RERF*, tika attur?ti savus legaliz?tos akt?vus uzglab?t k?d? cit? form? k? vien?gi Portug?les valsts par?dz?m?s. Valsts nodok?u ties?bu norma, kura var attur?t nodok?u maks?t?jus veikt ieguld?jumus cit?s dal?bvalst?s, esot kapit?la br?vas aprites ierobežojums EKL 56. panta izpratn?, k? noteikts 2002. gada 21. novembra spriedum? liet? C?436/00 X un Y (*Recueil*

, l?10829. lpp., 70. punkts). Komisija uzskata, ka š?du ierobežojumu nevar attaisnot, pamatojoties uz EKL 58. panta 1. punktu.

46 Sava apgalvojuma pamatojumam Komisija atsaucas uz 2000. gada 6. j?nija spriedumu liet? C?35/98 *Verkoijen (Recueil, l?4071. lpp., 43. un 44. punkts)*. Neesot objekt?va pamatojuma piem?rot divas atš?ir?gas legaliz?šanas likmes t?d??, ka visi nodok?u maks?t?ji, uz kuriem t?s attiecas, atrodoties identisk? st?vokl?, kuru raksturo griba legaliz?t savu nodok?u situ?ciju.

47 Sav? replikas rakst? Komisija piebilst, ka ar Padomes 2003. gada 3. j?nija Direkt?vu 2003/48/EK par t?du ien?kumu aplikšanu ar nodok?iem, kas g?ti k? procentu maks?jumi par uzkr?jumiem (OV L 157, 38. lpp.), nevar attaisnot preferenci?lu rež?mu, kas tiek piem?rots Portug?les valsts emit?taj?m valsts par?dz?m?m.

48 Portug?les Republika uzskata, ka str?dus rež?mu attaisno visp?r?jo interešu m?r?is, ko t? v?las sasniegt, proti, c??a pret izvair?šanos no nodok?u maks?šanas un kr?pšanas apkarošana nodok?u jom?. Šaj? kontekst? t? atsaucas uz EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunktu, preciz?jot, ka str?dus rež?ms atbilst min?t? panta 3. punkt? noteiktaj?m pras?b?m, k? ar? uz prim?ro visp?r?jo interešu apsv?rumu j?dzienu, šaj? sakar? minot 2004. gada 15. j?lija spriedumu liet? C?315/02 *Lenz (Kr?jums, l?7063. lpp., 27. punkts)*.

49 Portug?les Republika atg?dina, ka *RERF* tika ieviests, lai veiktu legaliz?šanu nodok?u m?r?iem tiem akt?viem, par kuriem Portug?l? nebija samaks?ti nodok?i. Šaj? kontekst? maks?jums, kuram piem?rojama likme 2,5 % vai 5 % apm?r?, esot atbildis personu, uz kur?m attiecas šis rež?ms, nodok?u situ?cijas patiesaj?m "legaliz?šanas izmaks?m". Š?ds maks?jums bija k? kompens?joša atl?dz?ba, kas ??va beigt nodok?u saist?bas pret Portug?les valsti saist?b? ar attiec?gajiem deklar?tajiem akt?viem.

50 Š?da atl?dz?bas funkcija attaisnojot to, ka samazin?tas legaliz?šanas izmaksas tika noteiktas tikai attiec?b? uz Portug?les valsts par?dz?m?m, jo *RERF* kontekst? tika ?emti v?r? š?s dal?bvalsts nodok?u ie??mumi, p?c nodok?u saist?bu beigšan?s attiec?b? uz attiec?gajiem akt?vu veidiem. Portug?les valsts š?di netieši esot iekas?jusi nodok?us, kas tai pien?c?s.

51 Turkl?t sagaid?majam likmes samazin?jumam var?ja b?t t?das sekas, ka *RERF* rež?mu plaši izmantotu, kas savuk?rt b?tu veicin?jis efekt?v?ku c??u pret izvair?šanos no nodok?u maks?šanas un kr?pšanas apkarošanu nodok?u jom?.

52 L?dz ar to str?dus rež?ms esot atbilstošs Savien?bas ties?b?m un esot sam?r?gs attiec?b? pret sasniedzamo m?r?i, jo t? piem?rošana bija ierobežota tikai attiec?b? uz skaidri noteiktu akt?vu veidu, un tas nek?d? gad?jum? neesot izrais?jis [v?rtspap?ru] tirgus segment?ciju.

53 Portug?les Republika tostarp atsaucas uz Direkt?vu 2003/48. T? k? ar šo direkt?vu tika at?auta š?da veida atš?ir?ba attiec?b? uz valsts emit?t?m apgroz?b? laist?m par?dz?m?m, izstr?d?jot *RERF* rež?mu, ar? esot ticis pie?emts, ka piem?rot preferenci?lu rež?mu Portug?les emit?taj?m valsts par?dz?m?m ir le?it?mi.

Tiesas v?rt?jums

– Par ierobežojuma kapit?la br?vai apritei past?v?šanu

54 Ir j?atg?dina, ka dal?bvalsts noteikti pas?kumi, ar ko t?s iedz?vot?ji tiek attur?ti no aiz??mumu vai ieguld?jumu veikšanas cit?s dal?bvalst?s, ir kapit?la br?vas aprites ierobežojums EKL 56. panta izpratn? (šaj? zi?? skat. 1995. gada 14. novembra spriedumu liet? C?484/93 *Svensson un Gustavsson, Recueil, l?3955. lpp., 10. punkts*; 1999. gada 16. marta spriedumu liet?

C?222/97 *Trummer un Mayer, Recueil*, I?1661. lpp., 26. punkts, k? ar? 1999. gada 14. oktobra spriedumu liet? C?439/97, *Sandoz, Recueil*, I?7041. lpp., 19. punkts).

55 Šaj? liet? ir skaidrs, ka nodok?u maks?t?jiem, kuru ?pašum? ir Portug?les valsts emit?tas par?dz?mes, var?ja tikt piem?rots *REF* 6. panta 1. punkt? noteiktais preferenci?lais nodok?u rež?ms atš?ir?b? no nodok?u maks?t?jiem, kuru ?pašum? bija citu dal?bvalstu emit?tas par?dz?mes. Ja šiem p?d?jiem par akt?vu v?rt?bu, kuri bija nor?d?ti akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?cij?, bija j?maks? summa, kas atbilst 5 % likmei, tad savuk?rt nodok?u maks?t?jiem, kuri bija invest?juši Portug?les valsts par?dz?m?s, attiec?b? uz šiem v?rtspap?riem tika piem?rota samazin?ta 2,5 % likme. Turkl?t saska?? ar *REF* 6. panta 2. punktu šo samazin?to likmi var?ja piem?rot ar? jebkuriem citiem deklar?tiem v?rtspap?riem, ja, iesniedzot akt?vu legaliz?šanas nodok?u m?r?iem deklar?ciju, tiem atbilstoš? v?rt?ba tika p?rieguld?ta Portug?les valsts par?dz?m?s.

56 T?d?j?di ar str?dus rež?mu bija noteikta atš?ir?ga k?rt?ba atkar?b? no t?, vai nodok?u maks?t?jiem pieder?ja Portug?les valsts emit?tas par?dz?mes vai citu dal?bvalstu emit?tas par?dz?mes, kas bija nelabv?l?ga otrajai nodok?u maks?t?ju kategorijai. T?nad š?da atš?ir?ga attieksme var?ja attur?t nodok?u maks?t?jus invest?t citu dal?bvalstu emit?taj?s par?dz?m?s vai saglab?t ?pašum? š?dus v?rtspap?rus.

57 No t? izriet, ka str?dus rež?ms ir kvalific?jams k? princip? ar EKL 56. panta 1. punktu aizliegts kapit?la br?vas aprites ierobežojums.

– Par kapit?la br?vas aprites ierobežojuma pamatojumu

58 Ir j?izv?rt?, vai konstat?tais kapit?la br?vas aprites ierobežojums var tikt objekt?vi pamatots ar Savien?bas ties?b?s atz?t?m le?it?m?m interes?m.

59 K? Tiesa to ir atk?rtoti atzinusi, kapit?la br?vu apriti var ierobežot tikai ar t?du valsts tiesisko regul?jumu, kas ir pamatots ar k?du no EKL 58. pant? min?tajiem apsv?rumiem vai prim?riem visp?r?jo interešu apsv?rumiem Tiesas judikat?ras noz?m? (šaj? zi?? skat. 2002. gada 4. j?nija spriedumu liet? C?367/98 Komisija/Portug?le, *Recueil*, I?4731. lpp., 49. punkts, un 2008. gada 14. febru?ra spriedumu liet? C?274/06 Komisija/Sp?nija, 35. punkts).

60 Nenoliedzami, t?di m?r?i k? kr?pšanas apkarošana nodok?u jom? un c??a pret izvair?šanas no nodok?u maks?šanas, uz kuriem atsaucas Portug?les Republika, var attaisnot ierobežojumu kapit?la br?vai apritei (šaj? zi?? attiec?b? uz c??u pret izvair?šanas no nodok?u maks?šanas skat. 2000. gada 26. septembra spriedumu liet? C?478/98 Komisija/Be??ija, *Recueil*, I?7587. lpp., 39. punkts, un attiec?b? uz kr?pšanas apkarošanu nodok?u jom? – 2009. gada 19. novembra spriedumu liet? C?540/07 Komisija/It?lija, Kr?jums, I?10983. lpp., 55. punkts).

61 Tom?r v?l ir vajadz?gs, lai š?ds kapit?la br?vas aprites ierobežojums b?tu atbilstošs, lai nodrošin?tu šo m?r?u ?stenošanu un nep?rsniegtu to ?stenošanai nepieciešamo (šaj? zi?? it ?paši skat. iepriekš min?to 2009. gada 19. novembra spriedumu liet? Komisija/It?lija, 57. punkts).

62 Šaj? zi?? ir j?konstat?, ka, pat ja tiktu pie?emts, ka ar *REF* veikto nodok?u legaliz?šanu princip? var?ja tikt veicin?ta kr?pšanas apkarošanas nodok?u jom? un c??as pret izvair?šanas no nodok?u maks?šanas m?r?u sasniegšana, tom?r š?iet, ka str?dus rež?ms, kur? attiec?b? uz Portug?les valsts emit?taj?m par?dz?m?m ir paredz?ta atš?ir?ga attieksme sal?dzin?jum? ar citu dal?bvalstu emit?taj?m par?dz?m?m, neatbilst š?m pras?b?m.

63 Ir j?atg?dina, ka ar šo rež?mu tika noteikts, ka nodok?u legaliz?šanai tiek piem?rotas atš?ir?gas legaliz?šanas likmes atkar?b? no t?, vai deklar?tie akt?vi bija Portug?les valsts

preferenciālu nodokļu režīmu tikai attiecībā uz Portugāles valsts emitētajām valsts parādzīmēm, Portugāles Republika nav izpildījusi EKL 56. pantu un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 40. pantu paredzētos pienākumus;

2) Portugāles Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]

*Tiesvedības valoda – portugāļu.